

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om handel med finansiella instrument och av vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om handel med finansiella instrument, lagen om Finansinspektionen, lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift och lagen om investeringstjänster ändras.

Propositionen syftar till att delvis nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktivet om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, direktivet om marknader för finansiella instrument samt direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Propositionen syftar också till att ändra den nationella lagstiftningen så som Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna om inrättande av europeiska tillsynsmyndigheter, förordningen om marknader för finansiella instrument, förordningen om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat och förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel förutsätter.

Lagarna avses träda i kraft så att det tredje lagförslaget träder i kraft den 30 juni 2021 och de övriga lagförslagen den 1 januari 2022.

1.

Lag

om ändring av lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 19 och 21–24 punkten, 8–9 kap. samt 12 kap. 2 § 2 mom. 7 och 8 punkten,
ändras 1 kap. 1 § och 2 § 1 mom. 20 och 31 punkten, 2 kap. 1 §, rubriken för III avdelningen samt 13 kap. 2 §, av dem 1 kap. 1 § och 2 kap. 1 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 295/2019, och
fogas till 10 kap. en ny 5 § och till 12 kap. 2 § 3 mom. en ny 5 a-punkt som följer:

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på ordnande av handel med finansiella instrument och på offentliggörande av information om handel med finansiella instrument.

Tillämpningen av denna lag på utländska organisationer som motsvarar börser framgår av 4 kap.

Bestämmelser om offentliggörande av information om handel med finansiella instrument och om handel med derivatinstrument finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*. I EU:s förordning om marknader för finansiella instrument föreskrivs också om rapportering av transaktioner med finansiella instrument till den behöriga myndigheten, om icke-diskriminerande tillträde till clearing och till uppgifter om referensvärden samt om datarapporteringstjänster.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

20) *leverantör av datarapporteringstjänster* en person som avses i artikel 2.1.36a i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

31) *ledning* styrelsen för en tillhandahållare av investeringstjänster eller en börs, och om företaget har ett förvaltningsråd, förvaltningsrådet, verkställande direktören och alla som är

direkt underställda verkställande direktören och som sköter företagets högsta ledningsuppgifter eller de facto leder dess verksamhet,

2 kap.

Drift av reglerade marknader

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

En reglerad marknad får inte drivas utan tillstånd som beviljats av finansministeriet.

En börs får utöver en reglerad marknad driva en multilateral handelsplattform och en organiserad handelsplattform och tillhandahålla databehandlingstjänster och andra tjänster i anslutning till omsättning och förvaring av finansiella instrument samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers-, derivat- och finansmarknaden samt bedriva annan verksamhet som har nära samband med verksamhet som avses i detta moment.

En börs får verka som clearingmedlem samt som kontoförande institut i enlighet med lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017).

Bestämmelser om en börs rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster finns i artikel 27b.2 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

En börs får inte bedriva annan verksamhet än sådan som avses i denna paragraf.

III AVDELNINGEN

TRANSPARENS I HANDELN

10 kap.

Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter

5 §

Tillsyn över leverantörer av datarapporteringstjänster

Bestämmelser om rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster och om organisatoriska krav för och tillsyn över leverantörer av datarapporteringstjänster finns i avdelning IVa i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

Om Finansinspektionen i enlighet med artikel 27b i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument ska auktorisera och övervaka en leverantör av datarapporteringstjänster, ska Finansinspektionen övervaka leverantörens verksamhet för att bedöma om de villkor för bedrivande av verksamheten som anges i den förordningen uppfylls. Finansinspektionen ska genomföra lämpliga åtgärder för att få tillgång till den information som behövs för att bedöma om villkoren är uppfyllda.

Vad som i 3 kap. 3 § föreskrivs om rapportering av överträdelser ska på motsvarande sätt tillämpas på de leverantörer av rapporteringstjänster som är Finansinspektionens tillsynsobjekt.

12 kap.

Administrativa påföljder

2 §

Påföljdsavgift

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen dessutom överträdelse eller försummelse att iakttä följande bestämmelser i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument:

5 a) artiklarna 27b.1, 27b.2 och 27b.4 om auktorisationskrav för leverantörer av datarapporteringstjänster, artiklarna 27f.1–27f.3 om krav på ledningsorganet hos en leverantör av datarapporteringstjänster, artiklarna 27g.1–27g.5 om organisatoriska krav för ett godkänt publiceringsarrangemang och artiklarna 27i.1–27i.4 om organisatoriska krav för en godkänd publiceringsmekanism, om leverantören av rapporteringstjänster omfattas av ett undantag enligt andra stycket i artikel 27b.1 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

13 kap.

Skadestånds- och straffbestämmelser

2 §

Olovligt ordnande av handel med finansiella instrument

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet bedriver en börs verksamhet i strid med 2 kap. 1 § eller driver en multilateral eller en organiserad handelsplattform i strid med 5 kap. 1 § 1 mom. ska, om gärningen inte är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *olovligt ordnande av handel med finansiella instrument* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 6 och 13 punkten och 4 mom. 10 punkten, 5 § 1 mom. 10, 32 och 33 punkten, rubriken för 21 § samt 21 § 5 mom., 32 a § 1 och 2 mom., 32 c § 1 mom., 40 § 2 mom. 6 punkten och 50 k §,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 6 punkten, 4 § 4 mom. 10 punkten, 5 § 1 mom. 32 punkten, rubriken för 21 § samt 21 § 5 mom. i lag 1071/2017, 4 § 2 mom. 13 punkten och 5 § 1 mom. 33 punkten i lag 1108/2018, 5 § 1 mom. 10 punkten, 32 a § 1 och 2 mom. och 40 § 2 mom. 6 punkten i lag 215/2019, 32 c § 1 mom. i lag 296/2019 och 50 k § i lag 1442/2016, och

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019 och 296/2019, en ny 14 punkt som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

6) börser enligt lagen om handel med finansiella instrument 1070/2017,

13) en sammanslutning enligt artikel 27.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, nedan *värdepapperiseringsförordningen*, som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i värdepapperiseringsförordningen,

14) ett godkänt publiceringsarrangemang enligt artikel 2.1.34 och en godkänd rapporteringsmekanism enligt artikel 2.1.36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, nedan *EU:s förordning om marknader för finansiella instrument*, som har auktoriserats av Finansinspektionen, som med stöd av artikel 27b.1 andra stycket svarar för tillsynen över publiceringsarrangemanget eller publiceringsmekanismen.

Med övriga tillsynsobjekt avses i denna lag

10) en referensvärdesadministratör som inte är ett sådant i 4 § 2 mom. avsett auktoriserat tillsynsobjekt som Finansinspektionen har beviljat verksamhetstillstånd med stöd av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (*förordningen om referensvärden*).

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

10) de som enligt 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument, 4 kap. 7 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen eller enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012, nedan *EU:s förordning om värdepapperscentraler*, är skyldiga att göra anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttringar av aktier och andelar,

32) referensvärdesadministratörer som Finansinspektionen har registrerat med stöd av artikel 34 i förordningen om referensvärden,

33) andra personer än tillsynsobjekt som avses i 4 § eller sådana registrerade referensvärdesadministratörer som är skyldiga att iaktta förordningen om referensvärden,

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt förordningen om referensvärden

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter av alla personer som deltar i tillhandahållande av referensvärden eller lämnande av uppgifter för det ändamålet, också av tjänsteleverantörer till vilka uppgifter, tjänster eller verksamhet har utkontrakterats så som föreskrivs i artikel 10 i förordningen om referensvärden, samt av deras huvudmän, och att vid behov samråda med dem.

32 a §

Förbud mot förvärv av ägarandelar

Finansinspektionen kan, efter att ha mottagit en anmälan enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 6 a kap. 1 § i lagen om investeringstjänster, 4 kap. 7 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a eller 21 c § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen, förbjuda förvärv av i de bestämmelserna avsedda ägarandelar i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, försäkringsbolag samt deras holdingföretag, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, betalningsinstitut, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler och värdepapperscentralers holdingföretag, om innehavet av andelen skulle äventyra verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i det företag eller den organisation

som förvärvet gäller eller, om förvärvet gäller ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna, om det finns grundad anledning att misstänka att

1) den anmälningsskyldige inte har ett tillräckligt gott anseende eller en tillräckligt god ekonomisk ställning,

2) tillförlitligheten eller lämpligheten hos företagets eller organisationens ledning eller andra tillståndsvillkor äventyras i företaget eller organisationen på grund av förvärvet,

3) företagets eller organisationens solvens, tillsynen över företaget eller organisationen och förutsättningarna för det därtill hörande informationsutbytet mellan myndigheterna äventyras på grund av förvärvet, eller

4) förvärvet har samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Finansinspektionen kan förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. också om den inte inom behandlingstiden enligt 32 b § 2 mom. har fått tilläggsuppgifter som avses i det momentet eller uppgifter eller information som avses i 3 kap. 1 § 6 mom. i kreditinstitutslagen, 4 kap. 7 § 6 mom. i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § 5 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § 6 mom. i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § 6 mom. eller 21 c § i lagen om betalningsinstitut, 4 kap. 5 § 6 mom. i försäkringsbolagslagen eller i genomförandeförordningen till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012. Finansinspektionen kan likaså förbjuda ett förvärv som avses i 1 mom. om den inte inom två månader efter att ha fått anmälan om förvärv av en ägarandel har fått de utredningar som avses i 2 kap. 11 § 5 mom. i lagen om handel med finansiella instrument eller EU:s förordning om värdepapperscentraler. Dessutom kan Finansinspektionen förbjuda förvärv om den inte har fått de nödvändiga utredningar som avses i 32 b § 1 mom. inom 60 vardagar efter det att den underrättat den anmälningsskyldige om vilka utredningar som saknas.

32 c §

Begränsning av de rättigheter som grundar sig på aktier och andelar

Finansinspektionen kan för högst ett år i sänder förbjuda aktie- eller andelsägare att utöva rösträtt i kreditinstitut, värdepappersföretag, fondbolag, AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, särskilda förvaringsinstitut, finans- och försäkringskonglomerats holdingföretag, institut för elektroniska pengar, försäkringsbolag och deras holdingföretag, börser, börsers holdingföretag, värdepapperscentraler och värdepapperscentralers holdingföretag, om

1) anmälan om förvärv av aktier eller andelar inte har gjorts enligt 3 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 6 a § 1 mom. i lagen om investeringstjänster, 4 kap. 7 § i lagen om placeringsfonder, 7 kap. 9 § eller 14 kap. 9 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 11 § i lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat, 21 a § i lagen om betalningsinstitut, 2 kap. 11 § i lagen om handel med finansiella instrument, EU:s förordning om värdepapperscentraler eller 4 kap. 5 § i försäkringsbolagslagen,

2) aktier eller andelar har förvärvats trots Finansinspektionens förbud enligt 32 a §, eller

3) den gräns för innehav som anges i de paragrafer som nämns i 1 punkten har uppnåtts eller överskridits och innehavet äventyrar verksamhet enligt sunda och ansvarsfulla ledningsprinciper i målföretaget eller målsammanslutningen på det sätt som avses i 32 a § eller, om målföretaget är ett försäkringsbolag, de försäkrade förmånerna.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

6) bestämmelserna i artiklarna 4–16 i förordningen om referensvärden om referensvärdens skydd mot otillbörlig påverkan och tillförlitlighet, artiklarna 21–26 om kritiska, signifikanta och icke-signifikanta referensvärden, artikel 27 om referensvärdesdeklaration, artikel 28 om referensvärden som ändras och upphör att tillhandahållas, artikel 29 om användning av ett referensvärde och mot artikel 34 om auktorisation och registrering av en administratör,

50 k §

Behörig myndighet enligt förordningen om referensvärden

Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 40.2 i förordningen om referensvärden.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 4 § 1 mom. 15 punkten, 2 kap. 1 § 1 mom. och 8 kap. 11 §, av dem 2 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 573/2019, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

15) *Europeiska bankmyndigheten* den europeiska bankmyndighet som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,

2 kap.

Riskbedömning

1 §

Nationell bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism

Inrikesministeriet och finansministeriet samordnar den nationella bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Inrikesministeriet svarar för bedömningen av riskerna i fråga om finansiering av nationell terrorism och finansministeriet för bedömningen av riskerna i fråga om finansieringen av penningtvätt. I riskbedömningen ska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som gäller i Finland identifieras och bedömas samt Europeiska kommissionens, nedan *kommissionen*, bedömning på unionsnivå av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism beaktas. Den nationella riskbedömningen ska uppdateras regelbundet och sändas till kommissionen, Europeiska bankmyndigheten och de övriga medlemsstaterna.

8 kap.

Administrativa påföljder

11 §

Rapportering till Europeiska bankmyndigheten om påföljder för kreditinstitut och finansiella institut

Finansinspektionen ska till Europeiska bankmyndigheten ge in

1) information om påförda och offentliggjorda påföljder enligt detta kapitel för kreditinstitut och finansiella institut, samtidigt som påföljden offentliggörs, och information om eventuellt ändringssökande och resultatet av detta,

2) årligen sammanställda uppgifter om de påföljder som enligt detta kapitel varje år påförts kreditinstitut och finansiella institut.

Det som i 1 mom. föreskrivs om påföljder tillämpas också på beslut enligt 7 kap. 4–7 §.

Regionförvaltningsverket ska ge Finansinspektionen information enligt 1 och 2 mom. om företag som tillhandahåller finansiella tjänster. Finansinspektionen ska vidarebefordra informationen till Europeiska bankmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift (879/2008) 5 § 1 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder, 5 § 1 mom. i lag 1076/2017 och 6 § 1 mom. i lag 575/2019, som följer:

5 §

Grundavgiften för avgiftsskyldiga som betalar proportionell tillsynsavgift

Beloppet i euro av den grundavgift som ska betalas utöver proportionell avgift enligt 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

[Den sista raden i tabellen ändras:]

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
leverantörer av datarapporteringstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (<i>EU:s förordning om marknader för finansiella instrument</i>), som Finansinspektionen övervakar med stöd av artikel 27b.1 andra stycket i den förordningen	10 700

6 §

Grundavgift för övriga avgiftsskyldiga

Grundavgiften i euro för andra avgiftsskyldiga än de som avses i 4 § och de avgiftsskyldiga bestäms som följer:

[Två rader i tabellen ändras:]

Avgiftsskyldiga	Grundavgift i euro
-----------------	--------------------

emittenter av aktier som i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument	16 585 och en höjning med 17 120 euro om det finns en likvid marknad för aktierna enligt artikel 2.17 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument
---	---

ett godkänt publiceringsarrangemang eller en godkänd rapporteringsmekanism enligt 4 § 2 mom. 14 punkten i lagen om Finansinspektionen	10 700
---	--------

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 2 kap. 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1069/2017, som följer:

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

3 §

Sidotjänster och rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster

Bestämmelser om rätt för ett värdepappersföretag som ordnar multilateral eller organiserad handel att tillhandahålla datarapporteringstjänster finns i artikel 27b.2 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn